

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет/інститут філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зарубіжна література

Освітня програма Українська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 035 Філологія
035.01 Українська мова і література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-и)	професор Ігор Володимирович Козлик асистент Анна Борисівна Мурейко
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	igor.kozlyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЕКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу, циклу практичних занять та самостійної роботи

2. Анотація до курсу

Предметом курсу є розвиток словесного мистецтва від VIII ст. до н. е. і до XV ст. н. е., його основні світоглядно-естетичні, зовнішні і внутрішні чинники.

3. Мета та завдання курсу

Мета – висвітлити специфіку й основні закономірності літературної еволюції за часів європейської Античності та Середньовіччя у взаємозв'язку філософсько-естетичних і внутрішньо-літературних (жанрових, стилевих) факторів. Завдання – опрацювати базові для вивчення світової літератури західноєвропейської культурної зони літературно-художні та літературознавчі джерела

4. Результати навчання (компетентності)

Здатність аналізувати давньогрецькі, давньоримські та європейські середньовічні літературно-художні явища на перетині наскрізних і локальних чинників літературного процесу доби європейської Античності та Середньовіччя і у відповідності до базових тогочасних філософсько-естетичних категорій та структурних векторів «картини світу» античної людини. Здатність аналізувати відповідні художні тексти у площині перетину іхньої іманентності, дії екстрапітературних чинників та сучасної дієво-історичної свідомості. Здатність структурувати зміст навчального матеріалу в логічній і критичній послідовності. Здатність працювати індивідуально, у парах та групах (колективно).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семestr	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	третій	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Антична культура: загальне визначення і значення для розвитку світової культури: – місце серед давніх літератур; – хронологічні межі античної	самостійна робота	5.1; 6.2; 4.1, с. 393–403	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методич-	1 бал	протягом семестру

<p>історико-літературної доби;</p> <ul style="list-style-type: none"> – періодизація античної літератури; збереженість і реконструкція античної літературної спадщини; – значення античної літератури в історії європейської культури і для актуальної сучасності. – місце літератури в системі античної культури: – історична мінливість поняття «література» та її чинники; – усна словесна творчість за часів перехідної доби від общинно-родового ладу до рабовласництва (завер. у VIII ст. до н.е.); – поява писемної літератури у часи класичного рабовласництва (VII–IV ст. до н. е.); – література за часів великих військово-монархічних держав (з кінця IV ст. до н. е. до завершення Античності на початку IV ст. н. е.) 			ні) джерела, 3 год	
<p>Тема 2. Онтологічна картина античної літератури як історико-літературного феномена і базового етапу у загальній еволюції європейського історико-літературного процесу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – антична література у загальній періодизації світового історико-літературного процесу; – особливості макроетапу до рефлексивного традиціоналізму; – специфіка макроетапу рефлексивного традиціоналізму; – міфологічна тематика в античній літературі; – традиціоналізм античної літератури; – панування віршової форми в античній літературі. 	лекція	5.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3. Особливості античної літератури у площинах жанру і стилю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – система жанрів в античній літературі; – система стилів в античній літературі; 	лекція	5.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали протягом семестру згідно з розкладом занять

<ul style="list-style-type: none"> – система мови в античній літературі; – система вірша в античній літературі. <p>Тема 4. Міф і міфологія в античній спадщині:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення понять; – специфіка міфологічної свідомості; – періодизація та класифікація міфів; – міфи про створення світу; – міфи про олімпійських богів; – зміна класів міфів як відображення змін у свідомості людини; – міфи про героїв; – грецькі та римські імена олімпійських богів та їхні функції. <p>Тема 5. Грецька література архаїчного періоду: загальна характеристика:</p> <ul style="list-style-type: none"> – витоки давньогрецької літератури; – фольклорні жанри у Давній Греції (трудові пісні, сколії, прислів'я, приказки, повчальні настанови й афоризми, обрядові пісні, культові гімни, геройчні (богатирські) перекази); – грецька міфологія у порівнянні з міфологією інших народів Давнього Світу. – додомерівська поезія: загальна характеристика пеанів, френосів (треносів), гіпорхем, софороністичної поезії, енкоміїв, гіменіїв та ін.). <p>Тема 6. Гомерівський епос:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальне значення в історії писемної літератури; – гомерівське питання; – загальні особливості; – епічний стиль. – «Іліада» Гомера: жанрові параметри твору; система образів, образи-персонажі (Ахілл, Агамемнон, Гектор, Паріс); поетична техніка епосу у творі; етична і естетична авторська концепція. <p>Тема 7. «Одіссея» Гомера:</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>2.1; 2.2; 2.3, с. 4–69, 372–384; 4.1, с. 11–24; 4.2, с. 33–43, 488–491; 4.3, с. 21–34; 4.4, с. 10–33; 4.5, с. 25–46; 4.7, с. 7–18, 21–23; 4.8, с. 16–26; 5.3; 6.1; 6.3; 5.14; 5.15</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год</p>	<p>5 балів</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

<ul style="list-style-type: none"> – жанрові характеристики; – композиційна своєрідність у порівнянні з «Іліадою»; – етична і естетична авторська концепція. 	робота	2.3, с. 101–120; 2.4, с. 80–96; 4.1, с. 30–59 4.2, с. 44–96; 4.3, с. 34–61; 4.4, с. 43–60; 4.5, с. 48–63; 4.7, с. 34–39 4.8, с. 26–37	відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 4 год		семестру
Тема 8. Дидактичний епос: <ul style="list-style-type: none"> – походження; – поема Гесіода «Роботи і дні» як перша пам'ятка європейського дидактичного епосу (склад, принцип вільних асоціацій як принцип побудови твору, базова тематика і проблематика поеми); – жанр філософської поеми в межах дидактичного епосу. 	самостійна робота	3.3; 5.1; 4.1, с. 59–63; 2.3, с. 121–129; 2.4, с. 98–105	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
Тема 9. Давньогрецька лірична поезія архаїчного періоду: <ul style="list-style-type: none"> – умови виникнення та розвитку; – сутність відмінностей між мелосом (сольною і хоровою лірикою) та декламаційною лірикою. – особливості і жанри (елегія, ямб) декламаційної лірики: Тіртей, Солона Афінський, Мімнерм, Архілох; – мелос і його різновиди: монодичний мелос (пісенна сольна лірика Алкея, Сапфо, Анакреонта, Алкмана та Івіка); хорова пісенна лірика (творчість Піндара); мелос дорійський (урочистий, патріотичний – Алкман); мелос еолійський (весело-іронічний – Алкей, Сапфо); мелос сицилійський (Стесіхор). 	самостійна робота	2.3, с. 130–143; 2.4, с. 114–136; 3.5; 3.6; 3.4; 3.7; 4.1, с. 63–87; 4.2, с. 127–149, 149–176; 4.3, с. 75–83, 83–94; 4.4, с. 68–76; 4.5, с. 69–83 4.7, с. 40–49; 4.8, с. 37–47; 5.1, с. 332–342 5.6, с. 9–48; 5.8, с. 11–74	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	2 бал	протягом семестру
Тема 10. Байки Езопа: <ul style="list-style-type: none"> – походження байки як жанру; – комплекс ознак байки як фольклорного жанру; – жанр байки в історії літератури Давньої Греції; – основні складові легенди про Езопа у кореляції з байками 	самостійна робота	3.13; 2.3, с. 144–145; 2.4, с. 111–113; 4.2, с. 177–185; 5.6, с. 228–267	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	2 бал	протягом семестру

<p>Езопа;</p> <ul style="list-style-type: none"> – характеристика «основної езопівської збірки» байок: ідейно-тематичний репертуар творів, ідейна концепція байок Езопа, структура байкового сюжету, оповідна схема у байці та випадки їх порушення; умовність персонажів та стильові особливості байки. <p>Тема 11. Феномен грецької трагедії:</p> <p>Античний грецький театр:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виникнення і формування; – будова; – роль у житті греків – основні версії походження; – структура; – домінуючі конфлікти; – основні формально-змістові характеристики; – творчість Есхіла: загальна характеристика; – основний конфлікт, зображення „влади” і „підлеглих” у трагедії „Прометей закутий”; – еволюція грецької трагедії, театральні нововведення Есхіла, Софокла, Евріпіда; – творчість Софокла, фіванський цикл міфів в інтерпретації Софокла, основний конфлікт і його реалізація в трагедії „Антігона”; – жіночі образи в творчості Евріпіда (трагедії „Алкеста”, „Іпполіт”, „Іфігенія в Авліді”), психологічна трагедія Евріпіда „Медея” (конфлікт варварства і цивілізації, еволюція глядацьких симпатій у ставленні до образів Ясона та Медеї). <p>Тема 12. Творчість Арістофана:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальна характеристика; – конфлікт, проблематика і образи в комедіях „Вершники”, „Хари”, „Жаби”. 	<p>практичне заняття</p>	<p>2.3, с. 146–244; 2.4, с. 139–220; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1. с. 89–148; 4.2, с. 196–329; 4.3, с. 106–152; 4.4, с. 76–116; 4.5, с. 117–139; 4.6; 5.8; 6.2 4.7, с. 50–64; 4.8, с. 48–65; 5.6, с. 449–482; 5.11, с. 10–55</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год</p>	<p>5 балів</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
		<p>3.11; 3.12; 2.3, с. 245–298; 2.4, с. 222–247; 4.1, с. 148–161; 4.2, с. 336–375; 4.3, с. 152–165; 4.4, с. 116–125; 4.5, с. 149–163; 4.7, с. 69–73; 5.7; 5.11, с. 55–59;</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 4 год</p>	<p>2 бал</p>	<p>протягом семестру</p>

Тема 13. Доба еллінізму (IV ст. до н. е. – V ст. н. е.): – загальна характеристика елліністичної літератури; – новоаттична комедія (Менандр); – давньогрецький та римський роман; – дрібні побутові сценки; – наукоподібна література; – естетизм поезії доби еллінізму; – психологізм і зображення особистості в елліністичній літературі; – зв'язок елліністичної літератури з філософією (стоїцизмом, епікуреїстством та скептицизмом).	самостійна робота	5.12 2.3, с. 301–370; 2.4, с. 257–314; 3.14; 4.1, с. 184–260; 4.2, с. 423–477; 4.3, с. 187–231; 4.4, с. 149–161; 4.5, с. 84–91, 158–163, 184– 191; 4.8, с. 73–82; 5.8, с. 75–110; 5.9	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 4 год	3 бали	протягом семестру	
Тема 14. Римська література: – загальні особливості; – періодизація.	самостійна робота	5.1; 5.6, с. 49–81	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру	
Тема 15. Література періоду зрілої докласичної епохи: – загальна характеристика; – комедії Тита Макція Плавта; – комедії Публія Теренція Афра.	самостійна робота	2.3, с. 407–444; 2.4, с. 319–331; 4.1, с. 253–269; 4.2, с. 504–528; 4.3, с. 280–301; 4.4., с. 189–195; 4.5, с. 164–175; 4.8, с. 82–84; 5.11, с. 60–65	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру	
Тема 16. Література часів кризи та загибелі римської республіки (сер. II ст. до н. е. – 30-ті рр. I ст. до н. е.): – загальна характеристика; – літературна діяльність Марка Туллія Ціцерона; – творчість Тита Лукреція Кара.	самостійна робота	2.3, с. 445–540; 551–555; 2.4, с. 332–340; 2.6, с. 6–24; 3.20; 3.25; 3.26; 4.1, с. 274–290; 4.2, с. 535–546, 550–555; 4.3, с. 314–324, 330–337; 4.4, с. 196–202; 5.11, с. 62–65	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру	

Тема 17. Лірична та ліро-епічна поезія часів кризи та загибелі римської республіки: – загальна характеристика; – школа неотериків; – творчість Гая Валерія Катулла.	самостійна робота	2.3, с. 541–550; 2.4, с. 341–344; 2.6, с. 25–41; 4.1, с. 291–294; 4.2, с. 546–550; 4.3, с. 337–345; 4.4, с. 202–206; 5.6, с. 82–110; 5.8, с. 119–138; 5.13	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
Тема 18. Класична римська література періоду принципату: – загальна характеристика; – життєвий і творчий шлях Публія Вергілія Марона (переосмислення досвіду грецької «пастушої» поезії в „Буколіках“, дидактична поема про сільське господарство „Георгіки“); – героїчна поема «Енеїда» (особливості державної епопеї, політичне та літературне завдання твору, алюзії гомерівських поем, психологізм героїв і жанрово-стильові особливості).	практичне заняття	3.16; 3.17; 2.3, с. 564–736; 2.4, с. 347–374; 2.6, с. 42–89; 4.1, с. 295–317; 4.2, с. 562–612; 4.3, с. 352–367; 4.4, с. 207–218; 4.5, с. 96–104; 4.7, с. 75–80; 4.8, с. 87–91, 109; 5.6, с. 111–135; 5.8, с. 142–149	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 19. Творчість Квінта Гораци Флакка: – поема „Послання до Пізонів“ як нормативна поетика римського класицизму; – еподи, оди та сатири в творчості поета.	самостійна робота	3.15; 5.1; 5.6, с. 136–164, 490–523; 5.8, с. 164–181	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
Тема 20. Творчість Публія Овідія Назона: – періодизація творчості; – естетико-літературне новаторство (поеми „Наука кохання“, „Героїди“, „Ліки від кохання“); – історико-літературне та філософське значення поеми „Метаморфози“.	практичне заняття	3.18 (або 3.19); 3.22; 3.23; 2.3, с. 796–847; 2.4, с. 399–433; 2.6, с. 157–218; 4.1, с. 337–352; 4.2, с. 652–673; 4.3, с. 390–398; 4.4, с. 223–231; 4.5, с. 107–116; 4.7, с. 85–89; 4.8, с. 95–101; 5.6, с. 165–227; 5.8, с. 181–197	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
Тема 21. Жанр сатири в римській літературі: – загальна характеристика;	самостійна робота	2.3, с. 911–922; 2.4, с. 458–460; 2.6, с. 256–270;	опрацювати відповідні художні і наукові	1 бал	протягом семестру

<ul style="list-style-type: none"> – роман Петронія Арбітра „Сатирикон”; – сатири Ювенала. 		4.1, с. 368–374, 378–382; 4.2, с. 683–687, 701–704; 4.3, с. 423–428, 437–440; 4.4, с. 237–243; 4.5, с. 197–200; 4.8, с. 101–104; 5.8, с. 204–207	кові (науко- во-методич- ні) джерела, 3 год		
Тема 22. Пізній еллінізм в античній літературі: <ul style="list-style-type: none"> – загальна характеристика; – еротико-авантюрний та містико-дидактичний роман Апулея „Метаморфози, або Золотий осел” (основні змістово-формальні характеристики та історико-літературне значення). 	самостійна робота	3.27; 2.3, с. 923–938; 2.4, с. 461–477 4.1, с. 387–393; 4.2, с. 705–711; 4.3, с. 445–449; 4.4, с. 244–247; 4.5, с. 195–197 4.8, с. 104–105, 109	опрацювати відповідні художні і наукові (науко- во-методич- ні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
Тема 23. Середньовіччя як історико-літературна доба: її основні особливості та проблеми вивчення: <ul style="list-style-type: none"> – середньовічна цивілізація і середньовічна культура: співвідношення і періодизація; – основні віхи у розвитку середньовічної історико-літературної доби; – знакові суспільно-культурні події доби Середньовіччя; – періодизація історії європейської середньовічної літератури. 	самостійна робота	8.1; 9.1; 9.2; 9.3; 9.5; 10.1; 10.2	опрацювати відповідні художні і наукові (науко- во-методич- ні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
Тема 24. Синтез античності та християнства як базове джерело європейської культурної традиції: <ul style="list-style-type: none"> – питання про базові джерела європейської літературної традиції; – творчі принципи і сформовані на їхньому ґрунті словесно-культурні традиції, що існували у світі на момент зародження європейського Середньовіччя і взаємини між ними; – роль Септуагінти у формуванні європейської літературної 	самостійна робота	8.1; 9.1; 9.2; 9.3.; 10.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науко- во-методич- ні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру

<p>традиції;</p> <ul style="list-style-type: none"> – чинники, які уможливили синтез західного й східного творчих принципів та сприяли перетворенню локальних західної й східної культури в загально-значущі культурні орієнтири; – культурний обмін і взаємо-зв'язки між Заходом і Сходом за доби європейського Середньовіччя. 					
<p>Тема 25. «Картина світу» середньовічної людини і її відображення в середньовічній словесній спадщині:</p> <ul style="list-style-type: none"> – базові параметри «картини світу» середньовічної людини; – просторово-часові уявлення середньовічної людини; – проблема людини як індивіда в середньовічній свідомості і культурі; – естетика Середньовіччя. 	лекція	8.1; 9.1; 9.2; 10.1; 10.2	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 26. Специфіка і склад середньовічної літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> – найсуттєвіші стадіальні ознаки середньовічної літератури; – специфічний літературний напрям як основна структурна складова літературного процесу за доби Середньовіччя; 	лекція	8.1; 9.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 27. Жанрова система в середньовічній літературі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – специфічний літературний напрям і жанрова система середньовічної літератури; – пародіювання жанру як чинник і способ жанрової еволюції; – структурні групи жанрів в середньовічній літературі (функціональні і художні жанри); – проблема слова в середньовічній поетиці; – художній простір в середньовічній літературі; – художній час в середньовічній літературі. 	лекція	8.1; 9.1; 9.2; 10.1; 10.2	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 28. Кельтський епос:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кельська цивілізація і особливості кельтської культури; – особливості ірландського епо- 	самостійна робота	7.1, с. 88–96; 8.2, с. 16–19; 8.4, с. 121–123	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-	1 бал	протягом семестру

<p>су;</p> <ul style="list-style-type: none"> – характеристика і класифікація саг; – саги уладського циклу як найдавніші твори ірландського епосу: загальні особливості і образ Кухуліна. 			во-методичні) джерела, 3 год		
<p>Тема 29. Давньогерманська епічна традиція (на прикладі «Пісні про Хільдебранда», англосаксонської поеми «Беовульф»):</p> <ul style="list-style-type: none"> – особливості та збереженість пам'яток давньогерманської епосу; – «Пісні про Хільдебранда»: історія рукопису, джерела сюжету, драматизм конфлікту; – англосаксонська поема «Беовульф»: історія рукопису, обсяг, композиція, подієва основа, основні образи, поетикальні особливості, проблеми вивчення. 	самостійна робота	7.1, с. 119–150; 8.2, с. 19–24	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 30. Давньоскандинавська література:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ісландські саги; – «Старша Еdda»: історія формування і рукопису, склад і композиція, тематика, відображення архаїчного світогляду, історія та геройчні пісні у збірці, – особливості поезії скальдів як виду творчості; – мотиви, жанри, поетика і система віршування в поезії скальдів; – давньоскандинавська словесність і Київська Русь. 	практичне заняття	7.1, с. 99–119; 8.2, с. 24–36; 8.4, с. 123–125	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 31. Клерикальна література як специфічний середньовічний літературний напрям:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальні особливості; – система жанрів; – «Сповідь» Аврелія Августина; – «Історії моїх страждань» П'єра Абеляра; – «Видіння Тнугдала». 	самостійна робота	7.1, с. 35–83, 409–410; 7.2, с. 47–55; 7.4, с. 9–17, 58–69; 8.2, с. 11–13, 60–61	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 32. Куртуазна література як специфічний середньовічний літературний напрям:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальні особливості; – система жанрів; – лицарська лірика (на прикладі 	практичне заняття	7.1, с. 151–359; 7.4, с. 169–248, 269–294, 411–459, 472–495, 517–553, 714–719;	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела,	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>творчості провансальських тру- бадурів та поезії міннезанґу); – героїчний епос (на прикладі «Пісні про Роланда», «Пісні про Сіда», «Пісні про Нібелунгів») – рицарський роман (на при- кладі романів про Трістана й Ізольду, романів Кретьєна де Труа, роману В. фон Ешенбаха «Парцифаль», роману Т. Мелорі «Смерть Артура»); Тема 33. Міська літератури як специфічний середньовічний літе- ратурний напрям: – загальні особливості; – система жанрів; – жанр фабліо; – сатиричний тваринний епос «Роман про Лиса»; – алегоричний епос «Роман про Троянду»; – поема В. Ленгленда «Видіння про Петра-Орака»; – творчість Рютбефа; – поезія мейстерзанґу; – балади про Робін Гуда; – середньовічний театр і драма (міракль «Чудо про Теофіла», фарс «Адвокат Патлен»). Тема 34. Своєрідність і новатор- ство творчості вагантів: – історія і джерела виникнення; – тематика творів; – жанрові особливості (паро- діювання жанрів).</p>		8.2, с. 61–82; 8.5, с. 125–136	4 год		5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
---	--	-----------------------------------	-------	--	---------	---

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-балльної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю“ «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Степаніка“»: URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-organizatsiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-organizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka».pdf).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 45 балів за практичні заняття, 25 балів за самостійну роботу, 18 балів за колоквіум, 12 балів за присутність на лекціях.</p>
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірічно верифіковане висвітлення питань
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибалльній системі
Умови допуску до	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної

підсумкового контролю	роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
7. Політика курсу	
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до „Положення 1” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Степаніка.pdf) i „Положення 2” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)	
8. Рекомендована література	
1. Об'єктні античні тексти для обов'язкового прочитання у повному обсязі:	
1.1. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції. 1.2. Гомер. Іліада. 1.3. Езоп. Байки. 1.4. Есхіл. Прометей закутий. 1.5. Софокл. Антігона. 1.6. Евріпід. Іфігенія в Авліді. Медея. 1.7. Арістофан. Хмарі. 1.8. Менандр. Відлюдник. 1.9. Плавт. Скарб. 1.10. Теренцій. Форміон. 1.11. Ціцерон. Промова на захист поета Архія. 1.12. Лукрецій. Про природу речей. 1.13. Катулл. Поезії. 1.14. Верглій. Енеїда. 1.15. Овідій. Метаморфози.	
2. Антології та хрестоматії з античної літератури:	
2.1. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2002. 448 с. (Або інші видання – див. URL.: http://shron1.chtyvo.org.ua/Nikolai_Kun/Lehendy_i_mify_starodavnoi_Hretsii_vyd_2008.pdf).	
2.2. Парандовський Я. Міфологія / пер. з пол. О. Ленік. Київ: Молодь, 1977. 296 с. URL: https://portfel.info/dir/p/parandovskij_jan/mifologija/430-1-0-3344	
2.3. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / упор. Т. В. Михед Т. В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhed_Tetiana/Antychna_literatura_Hretsia_Rym_Khrestomatia.pdf	
2.4. Антична література. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. URL: http://chtvvo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_starohretskoi_ta_rymskoi_khudozhhnoi_literatury/	
2.5. Антична література: хрестоматія / упор. О. І. Білецький. 2-ге вид. Київ: Рад. школа, 1968. 612 с. 2.6. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах: хрестоматія / укладач В. Маслюк. Львів: Світ, 2000. 328 с. URL: https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=006160657761191371622:jo1pcughbf8&q=http://chtvvo.org.ua/authors/Masliuk_Vitalii/Davnia_rymska_poezia_v_ukrainskykh_perekladakh_i_perespivakh_Khrestomatia.doc&sa=U&ved=2ahUKEwig2tuimNrlAhWhxIsKHX2jBDY4ChAWMAB6BAgCEAE&usg=AOvVaw2TaPTZbe-QuMSwEMkGMX4Q	
3. Видання творів античних авторів українською мовою:	
3.1. Гомер. Іліада / пер. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1978. 431 с. (Див. також URL: http://www.ae-lib.org.ua/texts/homer_iliad_ua.htm)	

- 3.2. Гомер Одісея / пер. із старогрец. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1978. 414 с.
- 3.3. Гесіод. Походження богів. Роботи і дні. Щит Геракла / пер. з давньогрецької А. Содомори. — Львів: Aprіорі, 2018. — 136 с.
- 3.4. Теогнід. Елегії вигнанця / пер. з давньогрец А. Содомора. Львів: ЛА „Піраміда”, 2012. 109 с.
- 3.5. Сапфо. Пісні з Лесбосу / пер. з давньогрецької, передмова, коментарі А. Содомори. Львів: ЛА „Піраміда”, 2012. 140 с.
- 3.6. Алкей. Пісні застольні і повстанські / пер. з давньогрецької, передмова, коментарі А. Содомори. Львів: ЛА „Піраміда”, 2012. 140 с.
- 3.7. Архілох. Хліб на списі. Фрагменти віршів / пер. з давньогрецької, передмова і примітки А. Содомори. Львів: ЛА „Піраміда”, 2013. 152 с.
- 3.8. Давньогрецька трагедія: збірник [„Прометей закутий” Есхіла. „Цар Едіп” і „Антігона” Софокла. „Медея” Евріпіда] / пер. із старогрецької Б. Тена. Київ: Дніпро, 1981. 232 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Euripides/Davnohretska_trahediiia_zbirka/
- 3.9. Софокл. Трагедії / пер. з давньогрецької А. Содомори та Б. Тена. Київ: Дніпро, 1989. 303 с.
- Есхіл. Трагедії / Переклади з давньогрецької А. Содомори та Бориса Тена. — К.: Дніпро, 1990. — 320 с.
- 3.10. Евріпід. Трагедії / Переклади з давньогрецької А. Содомори та Б. Тена. Київ: Основи, 1993. 448 с.
- 3.11. Арістофан Кomedії / Пер. з давньогрецької. Київ: Дніпро, 1980. 508 с.
URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Aristophanes/Komedii_vyd_1980/
- 3.12. Арістофан. Кomedії / пер. А. Содомори, Б. Тена, В. Свідзинського; передм. О. Білецького; прим. Й. Кобова. Харків: Фоліо, 2002. 511 с.
- 3.13. Езопові байки / в переказі П. Цімікалі; пере. з новогрец. Київ: Веселка, 1972. 124 с. (див. також російськомовне видання: Басни Эзопа / пер., ст. и ком. М. Л. Гаспарова. Москва: Наука, 1968. 321 с.).
URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Ezop/Ezopovi_baiky/
- 3.14. Менандр. Відлюдник: комедія: [пер. із старогрец.]. Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1962. 97 с.
- 3.15. Горацій. Твори / пер. з латин. А. Содомора. — К.: Дніпро, 1982.
- 3.16. Верглій Публій Марон Енеїда: в 12-ти кн. / за ред. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1972. 355 с.
- 3.17. Верглій. Буколіки. Георгіки. Малі поеми / пер. з латин. А. Содомора. Львів: Літопис, 2011. 404 с.
- 3.18. Овідій Публій Назон. Метаморфози / пер. з латин. А. О. Содомора. Київ: Дніпро, 1985. 304 с.
- 3.19. Овідій Публій Назон. Метаморфози / пер. з латин. А. О. Содомора. Харків: Фоліо, 2008. 380 с.
- 3.20. Тіт Лукрецій Кар. Про природу речей / пер. з латин. А. Содомора. Київ: Дніпро, 1988. 192 с.
- 3.21. Сенека Луцій Анней. Моральні листи до Луцілія / пер. з латин. А. Содомора. Київ: Основи, 1996. 603 с.
- 3.22. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій. Римська елегія / пер. з латин. А. Содомора. Львів: Літопис, 2009. 578 с.
- 3.23. Римська елегія. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій / з латин. пер. А. Содомора; передм. Нікола Франко Баллоні; передм. та комент. А. Содомори. Львів: Літопис, 2009. 577 с.
- 3.24. Відлуння Золотого віку: антологія пізньої латин. поезії в перекладах Андрія Содомори / упоряд. М. Домбровський; комент. М. Домбровський і А. Содомора; „Від перекладача” А. Содомора; „Від упорядника” М. Домбровський. Львів: ЛА „Піраміда”, 2011. 293 с.
- 3.25. Ціцерон. Промова на захист поета Архія. (Пер. укр. Й. Кобова).
URL: http://ae-lib.org.ua/texts/cicero_pro_archia_ua.htm
- 3.26. Марк Тулій Ціцерон. Про державу. Про закони. Про природу богів / пер. з лат. В. Литвинова. Київ: Основи, 1998. 476 с.
- 3.27. Апулей. Метаморфози, або Золотий осел. К.: Дніпро, 1982. [Вершини світового письменства. Том 42]. 240 с. URL: http://ae-lib.org.ua/texts/apulei_metamorphoseon_ua.htm.

4. Підручники та посібники з історії античної літератури:

- 4.1. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с.
- 4.2. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с.
URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
- 4.2. Тронский И. М. История античной литературы. Изд. 5-е, испр. Москва: Высш. шк., 1988. 464 с. (Див. також в перекладів українською: Історія античної літератури: підручник для вузів / пер. рос. І. М. Тронський. 2-ге вид. Київ: Рад. школа, 1959. 594 с.).

- URL: [http://www.philol.msu.ru/~classic/knigi/Tronskiy%20I.M. 1988\(5\) Istorya antichnoy literatury.pdf](http://www.philol.msu.ru/~classic/knigi/Tronskiy%20I.M. 1988(5) Istorya antichnoy literatury.pdf)
- 4.3. Підлісна Г. Н. Антична література: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1992. 255 с.
- 4.4. Гальчук О. Антична література: навч. пос. для студентів. Київ: Вид-во Київського славістичного університету, 2008. 210 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf
- 4.5. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakl_adiv_mystetstv_i_kultury.pdf
- 4.6. Султанов Ю. І. У світі античної літератури: Давньогрецька література. Література Стародавнього Риму: посіб. для вчит. Харків: Ранок: Веста, 2002. 112 с.
- 4.7. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с.
- 4.8. Москаленко М. Н. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису). Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років: матеріали до курсу „Історія перекладу”: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. С. 44-46.
- 5. Наукова література з історії античної літератури:**
- 5.1. Литература европейской античности / М. Л. Гаспаров, В. Н. Ярхо, Т. А. Миллер, М. Е. Грабарь-Пассек. История всемирной литературы: в 9 т. / гл. ред. Г. П. Бердников. Москва: Наука, 1983. Т. I / отв. ред. И. С. Брагинский. С. 303–501. (С. 572–581; Синхронистическая таблица. Сост. М. Л. Гаспаров).
- 5.2. Лосев А. Ф. Диалектика мифа. *Философия. Мифология. Культура*. Москва: Политиздат, 1991. С. 21–186.
- 5.3. Тахо-Годи А. А. Греческая мифология. – М.: Искусство, 1989.
- 5.4. Лосев А. Ф. Гомер. Москва: Молодая гвардия, 2006. 400 с.
- URL: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/istorija_antichnaja/losev_a_f_gomer/7-1-0-2309
- 5.5. Шанин Ю. В. Олимпийские игры и поэзия эллинов: Гомер и классическая лирика VIII-V вв. до н. э. Киев: Вища школа: Изд-во при Киевском ун-те, 1980. 183 с.
- 5.6. Гаспаров М. Л. Древнегреческая хоровая лирика. Поэзия Пиндара. Поэт и поэзия в римской культуре. Катулл, или изобретатель чувства. Вергилий, или поэт будущего. Гораций, или золото середины. Овидий, или наука доброты. Овидий в изгнании. Басни Эзопа. Две традиции в легенде об Эзопе. Федр и Бабрий. Древнегреческая эпиграмма. Сюжетосложение греческой трагедии. Топика и композиция гимнов Горация. Гаспаров М. Л. Избр. труды. Москва: Языки русской культуры, 1997. Том I: О поэтах. С. 9–316. URL: https://www.studmed.ru/download/gasparov-ml-izbrannye-trudy-tom-i-o-poetah_461aa32da33.html
- 5.7. Пащенко В. Еллінський театр і його уславлені трагічні поети. *Давньогрецька трагедія*. Київ: Дніпро, 1981. С. 5–24. URL: http://ae-lib.org.ua/texts/pashchenko_theatre_ua.htm
- 5.8. Ярхо В. Н., Полонская К. П. Античная лирика. Москва Высшая школа, 1967. 212 с.
- URL: <http://padabum.com/d.php?id=36151> або <https://it.b-ok2.org/book/3215610/458f53>
- 5.9. Чистякова Н. А. Эллинистическая поэзия: Литература, традиции и фольклор. Ленинград: Изд-во Ленинградского университета. 1988. 176 с.
- URL: http://www.sno.pro1.ru/lib/chistyakova_ellinisticheskaya_poeziya/chistyakova_ellinisticheskaya_poeziya.pdf
- 5.10. Гаспаров М. Л. Занимательная Греция: Рассказы о древнегреческой культуре. Москва: Новое литературное обозрение, 1998. 384 с. URL: <http://demakov.spb.ru/library/gasparov-greece.pdf>
- 5.11. Аникст А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга. История учений о драме. Москва: Наука, 1967. 458 с. URL: http://krispen.ru/knigi/anikst_04.pdf
- 5.12. Ярхо В. Аристофан. Москва: Госиздат, 1954. 133 с.
- 5.13. Шталь И. В. Поэзия Гая Валерия Катулла. Типология художественного мышления и образ человека. Москва: Наука, 1977. 263 с.
- 5.14. Фоміна Г.В., Нямцу А.Є. Міф і легенда у загальнокультурному просторі: монографія. Чернівці: Рута, 2009. 239 с.
- 5.15. Наливайко Д. С. Міфологія і сучасна література. *Всесвіт*. 1980. № 2. С. 170–182; № 3. С. 166–175.
- 6. Словники й інформаційні видання з історії античної літератури:**

- 6.1. Словник античної міфології / відпов. ред. А. О. Білецький. 2-ге вид. Київ: Наук. думка, 1989. 240 с.
- 6.2. Античная культура. Литература, театр, искусство, философия, наука: словарь-справочник / под ред. В. Н. Ярхо. Москва: Высш. шк., 1995. 383 с. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/5-06-003182-9/5-06-003182-9.pdf>
- 6.3. Мифологический словарь / гл. ред. Е. М. Мелетинский. Москва: Сов. энциклопедия, 1991. 736 с.

7. Антології та хрестоматії з історії середньовічної літератури:

- 7.1. Література західноєвропейського середньовіччя /за заг. ред. Н. О. Висоцької: навч. посібник. 2-ге вид. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 464 с. URL: <http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/Література%20західноєвропейського%20середньовіччя.%202-ре%20вид.%202005%20п..pdf>
- 7.2. Зарубежная литература средних веков. Латин., кельт., скандинав., прованс., франц. литературы: учеб. пособие <хрестоматия> для студентов филол. спец. педин-тов. Изд. 2-е, испр. и доп. / сост. Б. И. Пуришев. Москва: Просвещение, 1974. 399 с.
URL: https://www.academia.edu/10375745/Пуришев_Б.И._-_Зарубежная_литература_средних_веков_-_1974
- 7.3. Зарубежная литература средних веков. Нем., исп., итал., англ., чеш., польск., болг. литературы: учеб. пособие <хрестоматия> для студентов филол. спец. педин-тов. Изд. 2-е, испр. и доп. / сост. Б. И. Пуришев. Москва: Просвещение, 1975. 399 с.
- 7.4. Зарубежная литература средних веков: хрестоматия / сост. Б. И. Пуришев. Изд. 3-е Б испр. Москва: Высш. шк., 2004. 816 с. URL: <http://padabum.com/d.php?id=45058>

8. Підручники та посібники з історії середньовічної літератури:

- 8.1. Козлик І. В. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 344, [1] с.: іл. Бібліогр.: с. 235–291.
URL: <https://mega.nz/#!5e4D2ahC!AYYNGNznEbQmZ0XpNbr9DX2cNLXcY35K6ISsvSfkM6Y> або:
[http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/4-Світова%20література%20доби%20Середньовіччя%20та%20епохи%20Відродження%20\(2011\).pdf](http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/4-Світова%20література%20доби%20Середньовіччя%20та%20епохи%20Відродження%20(2011).pdf)
- 8.2. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження: підручник для студ. держ. ун-тів. Вид. 3-е, перероб. і доп. Львів: Світ, 1993. 312 с. URL: [http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/Львівський%20підручник%201993%20року\(1\).pdf](http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/Львівський%20підручник%201993%20року(1).pdf)
- 8.3. История зарубежной литературы. Средние века и Возрождение: Учеб. для филол. спец. вузов / М. П. Алексеев, В. М. Жирмунский, С. С. Мокульский, А. А. Смирнов. Изд. 4-е, испр. и доп. Москва: Высш. шк., 1987. 414 с. URL: <http://svr-lit.ru/svr-lit/alekseev-izl-svv/index.htm>
- 8.4. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с.

9. Наукова література з історії середньовічної літератури:

- 9.1. Литература Западной Европы Раннего Средневековья. Литература Западной Европы Зрелого Средневековья / А. Д. Михайлов, С. С. Аверинцев, М. Л. Гаспаров, Р. М. Самарин, Е. М. Мелетинский, Ю. Б. Виппер. История всемирной литературы: в 9 т. Москва: Наука, 1984. Т. 2. С. 438–592.
URL: <http://feb-web.ru/feb/ivl/default.asp?/feb/ivl/vl2/vl2.html>
- 9.2. Курціус Е. Р. Європейська культура і і латинське середньовіччя / пер. з нім. А. Онишко. Львів: Літопис, 2007. 752 с.
URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Kurtsius_Ernst_Robert/Yevropeiska_literatura_i_latynske_serednovichchia.pdf
- 9.3. Гаспаров М. Л. Средневековые латинские поэтики в системе средневековой грамматики и риторики. Гаспаров М. Л. Избр. труды. Москва: Языки русской культуры, 1997. Том I: О поэтах. С. 590–660. URL: https://www.studmed.ru/download/gasparov-ml-izbrannye-trudy-tom-i-o-poetah_461aa32da33.html
- 9.4. Аникст А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга. История учений о драме. Москва: Наука, 1967. 458.
URL: http://krispen.ru/knigi/anikst_04.pdf
- 9.5. Наливайко Д. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI–XVIII ст. Київ: Основи, 1998. 578 с.
URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk608627.pdf>

10. Словники й інформаційні видання з історії середньовічної літератури:

10.1. Аверинцев С. С. Софія–Логос. Словник. Київ: Дух і Літера, 1999. 464 с.

10.2 Искусство Средних веков и Возрождения. Энциклопедия. Москва: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. 302 с.

Викладач доктор філологічних наук, професор І. В. Козлик